

28.6.2012

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan
neuvottelukunta

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan neuvottelukunnan toimintasuunnitelma kaudelle 23.3.2012–22.3.2015

1. Kokoonpano

Valtioneuvosto asettaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan neuvottelukunnan sekä määrää sen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä jäsenet ja jäsenille henkilökohtaiset varajäsenet kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Neuvottelukunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtiovarainministeriön valtiovarain controller -toiminnon virkamiehiä. Neuvottelukunnassa tulee olla edustaja jokaisesta ministeriöstä sekä tarpeen mukaan edustajia neuvottelukunnan toimialan keskeisistä yhteistyötahoista samoin kuin finanssivaltion, julkisen talouden ja johtamisen sekä talouden valvonnan ja tarkastustoiminnan asiantuntijoita.

Neuvottelukunnassa voi olla jaostoja neuvottelukunnassa käsiteltävien asioiden valmistelua varten. Valtiovarainministeriö kutsuu jaostojen jäsenet. Neuvottelukunta voi antaa sille kuuluvan tehtävän jaoston hoidettavaksi.

Neuvottelukunnan tarkemmat tehtävät ovat tämän toimintasuunnitelman liitteenä (liite 1).

Neuvottelukunnan puheenjohtajana toimii kaudella 2012–2012 valtioneuvoston asettamispäätöksen mukaisesti valtioneuvoston apulaiscontroller Esko Mustonen ja varapuheenjohtaja finanssineuvos Jan Holmberg. Sihteerinä toimii lainsäädäntöasiantuntija Pasi Ovaska. Jäsenet ja jokaiselle jäsenelle henkilökohtainen varajäsen on nimitetty ministeriöiden ja virastojen esitysten mukaisesti siten, että tasa-arvolain mukaiset vaatimukset on täytetty. Jäsenmuutokset tapahtuvat aina valtioneuvoston yleisistunnon kautta.

Neuvottelukunnan varsinaisen jäsenen ollessa estyneenä huolehtii jäsen itse varajäsenensä kutumisesta neuvottelukunnan kokoukseen. Kummankin henkilön ollessa estyneenä voi kokoukseen tarvittaessa osallistua asiantuntijajäsenenä muukin henkilö.

Neuvottelukunta voi käyttää toiminnassaan tarvittaessa myös asiantuntijoita. Neuvottelukunnalla ei ole kuitenkaan käytössä omaa budjettia.

2. Edellisen neuvottelukunnan antamat suositukset

Edellinen neuvottelukunta laati muistion, joka sisälsi kuluneen toimikauden itsearvioinnin. Sen mukaan neuvottelukunta koettiin tarpeelliseksi foorumiksi, koska tämän tyyppistä muuta koordinointia konsernitasolla ei ole. Vaikka jokainen neuvottelukunta päättää itse toiminnastaan, niin muistiossa suositeltiin, että neuvottelukunnan työn vaikuttavuutta ja suunnitelmallisuutta tulisi jatkossa tehostaa. Asiat tulisi hoitaa jäsentyneemmin esimerkiksi kirjallisten suositusten muodossa ja erityisen tärkeää olisi tiedottaa jatkossa paremmin neuvottelukunnan toiminnasta. Neuvottelukunnalla on erityisesti rooli hyvien käytäntöjen luoja ja tiedon jakajana.

3. Jaostot

Neuvottelukunnan alaisuudessa toimii sisäisen tarkastuksen jaosto, jossa on jäsen kustakin ministeriöstä. Henkilökohtaisia varajäseniä ei ole nimetty. Jaoston puheenjohtajan toimii Jan Holmberg ja sihteerinä Pasi Ovaska.

Sisäisen tarkastuksen jaosto raportoi toiminnastaan säännöllisesti neuvottelukunnalle. Neuvottelukunta antaa aina tarvittaessa asioita valmisteltavaksi jaostolle.

Jaoston pöytäkirjat jaetaan aina myös neuvottelukunnan jäsenille ja varajäsenille; samoin neuvottelukunnan pöytäkirjat jaetaan jaoston jäsenille.

4. Työryhmät

Neuvottelukunta ja jaostot voivat perustaa tarvitsemiaan asiakkoittaisia työryhmiä. Työryhmiin voi tarvittaessa kutsua myös ulkopuolisia asiantuntijoita.

5. Neuvottelukunnan toimikaudelle otettavat asiakokonaisuudet

Neuvottelukunnan asialistalle otetaan seuraavat asiakokonaisuudet käsittelyjärjestyksessä:

1. Ulkoistettujen palveluiden valvonta ja riskienhallinta
2. Keskushallintouudistus (KEHU)

3. Valtion kokonaisvaltainen riskienhallintapolitiikka

Ensimmäinen asiakohda sisältää Palkeet, palvelukeskuksiin rinnastettavat toimijat ja ulkoistukset ylipäättään. Näkökulmia aihepiiriin tulevat olemaan mm. säädöksen puuttuminen ja samojen menettelyiden soveltaminen ulkoistuksiin. Keskushallintouudistuksen osalta seurataan ensin tilanteen kehittymistä ja ensimmäinen tilannearvio tehdään syyskauden toisessa kokouksessa. Kokonaisvaltainen riskienhallinta (konsernitason yhteinen määrittely) on aihepiireistä haastavin ja sen alusta näkökulma tulisi olemaan konsernitason yhteinen määrittely. Neuvottelukunta voi myös antaa tukea menossa oleville ja aloittaville riskienhallintahankkeille.

Arviointikehikkoa¹ ei oteta neuvottelukunnan asialistalle ainakaan alkuvaiheessa erillisenä asiana. Kehikkoa tarkastellaan kuitenkin kunkin käsiteltävän asian yhteydessä sen päivitystarpeen kannalta. Kehikon kokonaistarkastelu voidaan ottaa myös asialistalle myöhemmässä vaiheessa, mikäli neuvottelukunta niin päättää ja edelliset asiakokonaisuudet on saatu päätökseen. Arviointikehikko koetaan raskaaksi, mutta sisäisen tarkastuksen jaosto on laatinut viime kaudella ns. kevennetyn kehikon².

Talousarvioasetuksen 71 §:ssä mainitut tehtävät liittyen EU-asioihin eivät vaadi neuvottelukunnalta syvällisempää käsittelyä, mutta ne voidaan tuoda lyhyesti tiedoksi neuvottelukunnan kokouksiin. Asianmukaisempi paikka kyseisten asioiden käsittelemiseksi on EU-budjettijaosto.

Neuvottelukunta voi kutsua kokouksiinsa vierailevia esiintyjä ja se voi myös itse tehdä vierailuja. Harkinta tehdään tapauskohtaisesti tarpeen mukaan, mutta konsulttiyhtiöiden vierailuihin suhtaudutaan pidättäytyvästi, jollei kyseisillä tahoilla ole jotain erityistä lisäarvoa tarjottavana neuvottelukunnan työn tai käsiteltävän aihekokonaisuuden kannalta. OECD:n maatarastuksia voidaan seurata, onko niiden osalta hyödyllistä kutsua vieraita.

Koulutuksen järjestämistä arvioidaan toimikauden edetessä.

6. Neuvottelukunnan työtavat ja tiedottaminen

Kukin asiakokonaisuus käsitellään siten, että yksi asiakokonaisuus hoidetaan ensin loppuun ennen kuin siirrytään seuraavaan. Ennen asian käsittelyä tulisi miettiä jo saatava lopputulos. Virallisten suositusten antaminen mietitään myös samassa yhteydessä. Neuvottelukunnan lausunnonantomenettelyä (asetuksen kohta 10) voidaan myös tarkastella tapauskohtaisesti, jos tarvetta ilmenee. Tällainen tilanne voi olla käsillä esimerkiksi KEHU -hankkeen suhteen.

Kokousten pöytäkirjat julkaistaan valtiovarainministeriön Internet sivuilla. Tämän lisäksi perustetaan syksyllä 2012 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sivut Senaattori- palveluun. Sisällössä otetaan huomioon yleinen tietoisuuden lisääminen ja se, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta eivät ole

¹ Valtion viraston ja laitoksen sekä rahaston sisäinen valvonta ja riskienhallinta, valtiovarainministeriö 2005
http://www.vm.fi/vm/fi/03_tiedotteet_ja_puheet/01_tiedotteet/2005/20051229Suosit/98830.pdf

² Valtion viraston sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suppea arviointikehikko
http://www.vm.fi/vm/fi/09_valtiontalous/045_tuloksellisuus/03_sisainen_valvonta_ja_riskienhall/index.jsp

erillinen prosessi ja eivätkä liity ainoastaan talouteen, vaan liittyy kaikkeen toiminnan suunnitteluun. Senaattoriin otetaan myös hyviä esimerkkejä riskienhallinnan toteuttamisesta.

Talousarviolaisissa tai asetuksessa ei ole määritelty vakiomuotoisia tapoja raportoida neuvottelukunnan toiminnasta. Neuvottelukunta käyttää raportointikanavana kansliapäällikkökokousta. Tältä osin käytetään kuitenkin harkintaa siten, että vain merkityksellisimmät asiat viedään kansliapäällikkökokoukseen. Samassa yhteydessä määritellään, että odotetaanko asiaan kansliapäällikkökokouksen erityistä kantaa ja jatkotoimenpiteitä, vai onko asia ainoastaan tiedoksi.

Neuvottelukunta ei julkaise erillistä vuosikirjaa ja se ei myöskään pääsääntöisesti ota kantaa yksittäisiin tapauksiin.

7. Kokoukset

Neuvottelukunta kokoontuu lähtökohtaisesti ainakin neljä kertaa vuodessa (kaksi syyskaudella ja kaksi kevätkaudella) Tämän lisäksi käytetään mahdollisuutta kommentoida valmisteluasiakirjojen versioita sähköisesti, jotta kokoukset voidaan viedä läpi tehokkaasti.

Kokoukset pyritään sopimaan jokaiselle puolivuotisjaksolle siten, että ennakolta tehdään aina sähköpostikysely sopivista päivistä.

Liite1: Neuvottelukunnan tehtävät (talousarvioasetus 71 §).

- 1) seurata ja arvioida sisäisen valvonnan ja sen osana olevan riskienhallinnan järjestämisen tilaa ja menettelyitä valtionhallinnossa, menetelmiä ja yleistä kehitystä sekä sisäisen valvonnan toimivuutta ja menettelyiden hyödyntämistä talouden ja toiminnan ohjauksessa ja johtamisessa;
- 2) tehdä aloitteita sisäisen valvonnan ja sen osana olevan riskienhallinnan kehittämiseksi;
- 3) sovittaa yhteen eri viranomaisten, virastojen ja laitosten menettelyitä sisäisessä valvonnassa ja taloudenhoidon hallinnollisessa valvonnassa sekä valmistella tässä tarvittavia toimenpiteitä;
- 4) seurata ja arvioida sisäisen tarkastuksen järjestämisen tilaa, toiminnan laatua ja tuloksellisuutta, hyödyntämistä johtamisessa ja ohjauksessa sekä sisäisen tarkastuksen menetelmiä ja yleistä kehitystä samoin kuin tehdä aloitteita sisäisen tarkastuksen ja sen hyödyntämisen kehittämiseksi;
- 5) järjestää eri virastojen ja laitosten sisäisen tarkastuksen yhteistyötä ja sovittaa tarpeen mukaan yhteen eri virastojen ja laitosten sisäisen tarkastuksen toimintaa ja tulosten hyödyntämistä;
- 6) seurata ja arvioida Euroopan unionin varojen valvontaa ja tarkastusta sekä niitä koskevaa raportointia Suomessa sekä sovittaa yhteen ja kehittää eri viranomaisten, virastojen ja laitosten toimenpiteitä ja menettelyitä siinä samoin kuin valmistella yhteensovittamiseksi ja kehittämiseksi tarpeellisia toimenpiteitä;
- 7) käsitellä alustavasti Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 143 artiklan 6 kohdassa tarkoitettu Suomen vastaus Euroopan yhteisöjen komissiolle tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomukseen;
- 8) seurata ja arvioida valtion virastojen ja laitosten toiminnassa tehtyjen tai valtion tai sen vastuulla oleviin varoihin tai omaisuuteen kohdistuneiden väärinkäytösten ja rikosten tilannetta sekä sovittaa yhteen ja kehittää eri viranomaisten, virastojen ja laitosten toimintaa ja menettelyitä niissä sekä väärinkäytöksiä ja virheitä koskevaa raportointia;
- 9) käsitellä alustavasti Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 280 artiklan 5 kohdassa tarkoitettuun selvitykseen Suomesta koottavat tiedot;
- 10) järjestää koulutusta ja yhteistyötä sekä koota yhteen ja levittää hyviä käytäntöjä samoin kuin valmistella ehdotuksia suosituksiksi ja antaa lausuntoja toimialansa asioissa.